

ВОЛТЕР

БЕЛИЯТ И ЧЕРНИЯТ

Превод от френски: Боян Атанасов, —

chitanka.info

В провинцията Кандахар всички знаят приключенията на младия Рустан. Той беше единствен син на един мирза в тази страна. Мирза, това е нещо като маркиз у нас или барон у германците. Старият мирза, баща му, имаше доста прилично състояние. Искаха да оженят младия Рустан за една госпожица, мирзаска като него. Двете семейства горещо желаеха тази женитба. Рустан щеше да бъде утеха за родителите си, щеше да направи жена си щастлива и сам да бъде щастлив с нея.

Но за нещастие той беше видял кашмирската принцеса на панаира в Кабул, който е най-големият панаир на света, несравнимо по-посещаван от панаирите в Басра и Астрахан.

А ето защо старият кашмирски принц беше дошъл на панаира с дъщеря си: той бе загубил двете си най-редки съкровища — едното беше диамант, голям като палец, на който бе изкусно гравирани образът на дъщеря му, на времето индийските майстори владееха това изкуство, което днес е вече изчезнало, другото беше едно копие, което само отиваше там, където искаше да го прати собственикът му, това е нещо обикновено между нас, но не и в Кашмир.

Един от факирите на негово височество му открадна тези две скъпоценности и ги отнесе на принцесата.

— Пазете грижливо тези две неща — каза ѝ той, — нашата съдба зависи от тях.

След това той замина нанякъде и вече никой не го видя. Отчаян кашмирският княз реши да отиде да види дали на панаира в Кабул, където се събират търговци от четирите краища на света, няма да намери у някого от тях диаманта и оръжието си. Князът водеше дъщеря си със себе си при всичките си пътувания. Тя носеше своя диамант добре скрит в колана си, а копието, което не можеше да скрие така добре, бе грижливо заключила в големия си китайски сандък в Кашмир.

Тя и Рустан се видяха в Кабул. Влюбиха се един в друг с цялото чистосърдечие, свойствено на възрастта им, и с цялата нежност, присъща на тяхната страна. Като залог за своята любов принцесата му даде диаманта и при раздялата Рустан ѝ обеща да я посети тайно в Кашмир.

Младият мирза имаше двама любимци, които му служеха за писари, за коняри, за домоуправители и за лични прислужници. Единият се наричаше Топаз, той беше красив, добре сложен, бял като

черкезка, благ и услужлив като арменец, мъдър като гебър. Другият се наричаше Абанос, той беше много красив негър, още по-усърден и сръчен от Топаз и за него нямаше нищо трудно. Рустан им съобщи за пътуването, което възнамеряваше да направи. Със сдържаното усърдие на слуга, който не иска да досажда на господаря си, Топаз се опита да го разубеди, като му изтъкна опасностите, на които се излага. Как ще потопи две семейства в отчаяние? Как ще забие нож в сърцето на родителите си? Той разколеба Рустан, но Абанос му вдъхна увереност и разсея всичките му съмнения.

Младият мирза нямаше достатъчно средства за едно толкова дълго пътуване. Мъдрият Топаз не би му помогнал да вземе в заем. Обаче Абанос му намери пари. Той ловко измъкна диаманта на господаря си, поръча на един майстор да направи един съвършено подобен фалшив диамант, сложи фалшивия на мястото на истинския, а истинския даде в залог на един арменец и така получи няколко хиляди рупии в заем.

Когато получи тези пари, мирзата беше вече напълно готов за заминаване. Натовариха багажа му на един слон и всички се качиха на коне. Топаз каза на господаря си:

— Позволих си да ви посъветвам да не предприемате това пътуване, но макар че ви укорих, сега трябва да ви се подчинявам: аз съм на ваше разположение, обичам ви и ще ви следвам до края на света. Но нека пътем се отбием у гадателя, който е на две парасанги оттук, и се посъветваме с него.

Рустан се съгласи.

Оракулът отговори:

— Ако вървиш на изток, ще бъдеш на запад.

Рустан не разбра нищо от този отговор. Топаз твърдеше, че той не предвещава нищо добро. Абанос обаче, който винаги желаше да угоди на господаря си, го убеди, че отговорът е благоприятен.

В Кабул имаше и един друг гадател; те отидоха и при него. Кабулският прорицател отговори с тези думи:

— Ако притежаваш, няма да притежаваш; ако си победил, няма да победиш; ако си Рустан, няма да бъдеш Рустан.

Този гадател изглеждаше още по-непонятен от първия.

— Пазете се — казваше Топаз.

— Не се страхувайте от нищо — казваше Абанос.

Както можем да си представим, този служител винаги беше прав в очите на господаря си, тъй като го поддържаше в увлеченията и надеждите му.

Когато отминаха Кабул и навлязоха в една голяма гора, те седнаха на тревата да похапнат и пуснаха конете да пасат. Тъкмо се готвеха да разтоварят слона, който носеше храната и приборите, когато забелязаха, че Топаз и Абанос ги няма в кервана. Започват да ги викат, гората кънти от имената на Абанос и Топаз. Слугите ги търсят на всички страни и изпълват гората с виковете си, връщат се, без да са видели никого, без някой да им е отговорил.

— Видяхме — казаха те на Рустан — само един лешояд, който се биеше с един орел и му скубеше всичките пера.

Разказът за този бой събуди любопитството на Рустан; той отиде пеша до това място и не видя нито лешояд, нито орел, но видя, че неговият слон, както беше натоварен с багажа, се биеше с един едър носорог, който го бе нападнал. Единият удряше с рога си, другият — с хобота си. Като видя Рустан, носорогът побягна; доведоха обратно слона, но сега пък конете бяха изчезнали.

— Странни неща стават в горите, когато човек пътува — извика Рустан.

Слугите бяха изумени, а господарят им бе отчаян, че е загубил едновременно и конете си, и скъпия си негър, и мъдрия Топаз, към когото той хранеше приятелски чувства, макар и никога да не беше съгласен с неговото мнение.

Утешаваше го единствено надеждата, че скоро ще бъде в краката на прекрасната кашмирска принцеса. Неочаквано срещнаха едно голямо магаре на резки, което един як и страшен селяк биеше безмилостно. Няма нищо по-красиво и рядко, нито по-бързо на бяг от този вид магарета. То отвърщаше на все по-жестоките удари с ритници, които биха могли да изкоренят и дъб. Както можеше да се очаква, младият мирза взе страната на магарето, което беше едно очарователно същество. Селякът побягна, като викаше на магарето: „Ти ще ми платиш за това.“ Магарето благодари на своя спасител на своя език, доближи се, остави се да го погаят и само погали Рустан. След като се наобядва, младият мирза възседна магарето и потегли към Кашмир със слугите си, които го следваха — едни пеша, а други върху слона.

Едва се бе качил на магарето и ето че това животно се обърна към Кабул, вместо да върви по пътя за Кашмир. Напразно господарят му извива юздата, дърпа я назад, стяга колена, забива шпори, отпуска отново юздата, тегли я, шиба с камшик наляво и надясно, упоритото животно продължава да препуска към Кабул. Потънал в пот, Рустан се въртеше на всички страни и се бе вече отчаял, когато срещна един търговец на камили, който му каза:

— Господарю, имате много проклето магаре, което ви води там, където вие не щете. Ако ми го отстъпите, ще ви дам да си изберете четири от моите камили.

Рустан благодари на Провидението, загдето му предлага такава изгодна сделка. „Топаз много грешеше — каза си той, — като ми разправяше, че пътуването ми ще бъде злополучно.“ Той се качи на най-хубавата камила, а трите други тръгнаха след него, върна се при кервана и пое по пътя на щастието си.

Едва бе изминал четири парасанги и трябваше да спре пред един дълбок, широк и буен поток, който търкаляше цели канари, побелели от пяна. Двата бряга представляваха страшни урви и шемет обхващаше всеки, който погледнеше надолу — те смразяваха и най-храбрите сърца. Нямаше никакъв начин нито да се премине потокът, нито да се заобиколи отляво или отдясно.

— Започвам да се страхувам — каза Рустан, — че Топаз е бил прав, когато не одобряваше това пътуване, и че много сбърках, като го предприех. Ако беше тук, той щеше да ми даде някой добър съвет. Ако пък Абанос беше при мен, щеше да ме утеши и да намери начин да излезем от това положение. Но и двамата ги няма.

Смущението му се усили, когато видя в какъв ужас са изпаднали хората му, нощта беше черна и те я прекараха във вайкане. Най-последно умората и унинието приспаха влюбения пътник. Той се събуди при зори и видя един прекрасен мраморен мост, прехвърлен от единия бряг на потока до другия. То бяха ахкания, то бяха учудени и радостни викове: „Възможно ли е това? Сън ли е? Какво чудо! Каква магия! Ще посмеем ли да минем по този мост?“ Цялата дружина падна на колена, после всички станаха и отидоха до моста, целуваха земята, гледаха небето, простираха ръце, стъпваха разтреперани на моста, отиваха, връщаха се изпаднали в захлас. Рустан казваше:

— Този път вече небето несъмнено проявява благосклонност към мен. Топаз не знаеше какво говори, пророчествата бяха благоприятни за мен. Абанос беше прав, но защо го няма тук?

Едва дружината премина отвъд потока и мостът рухна във водата със страхотен трясък.

— Толкова по-добре! Толкова по-добре — извика Рустан. — Хвала на Бога! Да бъде благословено Небето! То не желае да се върна в моята страна, където щях да бъда само един обикновен благородник, то желае да се ожения за тази, която обичам. Аз ще бъда кашмирски принц и така, притежавайки моята любима, аз няма да притежавам моето малко маркизко владение в Кандахар. Ще бъда Рустан и няма да бъда Рустан, защото ще бъда велик принц. Ето че голяма част от предсказанието е обяснена напълно в моя полза, останалото също ще се обясни. Аз съм безкрайно щастлив, но защо Абанос не е при мен? Хиляди пъти повече съжалявам за него, отколкото за Топаз.

Той измина още няколко парасанги с ликуваща душа. Но привечер същинска стена от планини, по-стръмни от крепостен вал и по-високи, отколкото щеше да бъде вавилонската кула, ако беше довършена, препречи пътя на вцепенения от страх керван.

Всички се развикаха:

— Бог желае да загинем тук; той разби моста, за да ни отнеме всяка надежда за връщане, и издигна тези планини, за да ни отнеме всяка възможност да вървим напред. О, Рустан, о нещастни мирзе, никога няма да видим Кашмир, никога няма да се върнем в земята на Кандахар.

Най-горчива мъка, най-тежко униние замениха прекомерната радост, обхванала душата на Рустан, и надеждите, които го бяха опиянили. Сега той далеч не мислеше да тълкува пророчествата в своя полза.

— О, Небе, о, милостиви Боже! Защо трябваше да загубя своя приятел Топаз?

Както произнасяше тези думи, като въздишаше дълбоко и лееше сълзи сред отчаяните си слуги, ето че изведнъж основата на планината се разтваря и пред смаяните им очи се появява дълъг сводест проход, осветен от сто хиляди свещи. Рустан извиква, хората му се хвърлят на колене и падат по гръб от изумление, удивляват се на това чудо и крещат:

— Рустан е любимец на Вишну, Брама обича Рустан! Той ще бъде господар на света!

Рустан вярваше всичко това, беше извън себе си от радост, надминал бе себе си. „О, Абанос, мой скъпи Абанос, къде си? Защо не си свидетел на всички тези чудеса! Как те загубих? Прекрасна кашмирска принцесо, кога ще видя твоите прелести?“

Той навлиза със слугите си, слона и камилите в подземния свод и излиза от другата страна на поляна, осеяна с цветя и заобиколена с ручей. В края на поляната, докъдето око стига, се виждат алеи с дървета от двете страни и на края на тези алеи — река, по бреговете на която се редят вили, разположени сред разкошни градини, откъдето се чува пеене и музика, наоколо хора танцуват. Той бърза да мине по един от мостовете на реката и запитва първия срещнат човек коя е тази прекрасна страна.

Този, към когото се обърна, му отговори:

— Вие сте в провинция Кашмир. Както виждате, жителите й са се отдали на радост и веселие, празнуваме сватбата на нашата красива принцеса, която ще се омъжи за благородника Барбабу, комуто нейният баща я е обещал. Дано Бог им даде вечно щастие!

При тези думи Рустан падна в несвяст и кашмирският благородник помисли, че той страда от епилепсия. Нареди да го отнесат в къщата му, където Рустан дълго лежа в безсъзнание. Пратиха да повикат двамата най-способни лекари в този край. Те опипаха пулса на болния, който, след като дойде малко на себе си, започна да ридае, да върти очи и да вика от време на време:

— Топаз, Топаз, ти беше прав!

Един от двамата лекари каза на кашмирския благородник:

— По произношението му познавам, че този младеж е от Кандахар. Тукашният въздух не му понася. Трябва да го върнем в дома му. Познавам по очите му, че е полудял. Поверете ми го, аз ще го отведа в родината му и ще го излекувам.

Другият лекар твърдеше, че Рустан е болен от скръб и че трябва да го заведат на сватбата на принцесата и да го накарат да танцува. Докато лекарите се съветваха, болният възвърна силите си. Двамата лекари бяха отпратени и Рустан остана сам със своя домакин.

— Господарю — каза му той, — моля ви да ми простите, загдето припаднах пред вас, зная, че това не е учтиво. Умолявам ви да

благоволите да приемете моя слон като израз на благодарност за добрините, с които ме почетохте. — След това Рустан му разказа всичките си приключения, като внимаваше да не му спомене за целта на пътуването си.

— Но, в името на Вишну и Брама — рече той, — кажете ми, кой е този щастливец Барбабу, който се жени за кашмирската принцеса, защо баща ѝ го е избрал за зет и защо принцесата го приема за съпруг?

— Господарю — отвърна му кашмирецът, — принцесата съвсем не е приела Барбабу, напротив, тя се облива в сълзи, докато цялата провинция празнува с радост нейната женитба. Затворила се е в кулата на своя дворец, не иска да види празненствата, които се устройват в нейна чест.

Като чу тези думи, Рустан почувства, че се възражда, свежа руменина отново се появи на посърналото му от мъка лице.

— Кажете ми, моля ви се — продължи той, — защо кашмирският принц упорства да даде дъщеря си на Барбабу, когото тя не иска?

— Ето в какво се състои работата — отвърна кашмирецът. — Знаете ли, че нашият височайши княз бе загубил един едър диамант и едно копие, на които много държеше?

— О, много добре зная — рече Рустан.

— Знайте тогава — каза домакинът, — че нашият принц, отчаян, че не е получил никаква вест за тези свои две скъпоценности, след като дълго ги бе търсил по цялата земя, обеща дъщеря си на онзи, който му донесе една от двете. Благородникът Барбабу донесе диаманта и затова утре ще се ожени за принцесата.

Рустан пребледня, измънка някакво поздравление, сбогува се с домакиня си и препусна с камилата си към столичния град, където трябваше да стане бракосъчетанието. Пристигна в двореца на княза и каза, че има да му съобщи важни неща. Поиска да го приемат, но му отговориха, че владетелят е зает с приготовленията за сватбата.

— Тъкмо за това искам да му говоря — рече той. Рустан настоя толкова много, че най-после бе въведен при княза.

— Господарю — каза му той, — нека Бог увенчае всичките ви дни със слава и великолепиe! Вашият зет е измамник.

— Как измамник! Как се осмелявате да кажете това? Така ли се говори пред кашмирския княз за зетя, който той си е избрал?

— Да, измамник — поде Рустан. — И за да докажа това на ваше височество, ето вашия диамант, който ви връщам.

Крайно учуден, князът сравни двата диаманта и понеже не разбираше много от скъпоценни камъни, не можа да реши кой е истинският.

— Ето два диаманта — каза той, — а аз имам само една дъщеря. В какво странно затруднение се озовах!

Той заповяда да повикат Барбабу и го запитва дали не го е измамил. Барбабу се закле, че е купил диаманта от един арменец. Рустан не казваше от кого е получил своя диамант, но предложи едно средство за разрешение на спора: нека негово височество благоволи да му разреши веднага да се сражава срещу своя съперник.

— Не е достатъчно вашият зет да ви даде един диамант — казваше той, — той трябва също така да даде доказателства за храброст. Не намирайте ли, че е добре онзи, който убие противника си, да се ожени за принцесата?

— Много добре — отвърна князът. — Това ще бъде много хубаво зрелище за двореца. Побързайте да започнете двубоя. Победителят ще вземе оръжието на победения, според кашмирския обичай, и ще се ожени за дъщеря ми.

Двамата съперници слязоха веднага в двора. На стълбата имаше една сврака и един гарван. Гарванът викаше: „Бийте се, бийте се!“, а свраката: „Не се бийте!“ Това разсмя княза. Двамата съперници почти не обърнаха внимание на случката и почнаха боя. Всички царедворци се събраха в кръг около тях. Принцесата, която продължаваше да стои затворена в кулата си, не пожела да присъства на това зрелище, тя далеч и не подозираше, че нейният любим е в Кашмир, а изпитваше такова отвращение към Барбабу, че не искаше да види нищо. Двубоят мина отлично. Барбабу бе убит на място и народът беше очарован, защото този благородник беше грозен, а Рустан беше много хубав. Почти винаги това определя обществената симпатия.

Победителят облече ризницата, сложи шарфа и шлема на убития и последван от целия дворец, дойде под звуците на тръби да се представи под прозорците на любимата си. Всички викаха:

— Прекрасна принцесо, излез да видиш твоя хубав съпруг, който уби своя грозен съперник!

Жените повтаряха тези думи. За нещастие принцесата надникна от прозореца и като видя ризницата на мъжа, когото ненавиждаше, в отчаянието си изтича до своя китайски сандък и измъкна съдбоносното копие, което изфуча и прониза скъпия ѝ Рустан на място, незащитено от бронята. Той нададе силен вик и в този вик на принцесата ѝ се стори, че познава гласа на нещастния си любим.

Тя бързо слезе с разрошени коси и смъртна уплаха в очите и сърцето. Рустан вече лежи, цял окървавен, в прегръдките на баща ѝ. Тя го вижда. Какъв миг! Каква гледка! Тя го разпознава — неизразими са скръбта ѝ, нежността ѝ, ужасът ѝ. Хвърля се върху него, целува го.

— Твоята любима и убийца ти дарява първите си и последни целувки — казва му тя.

После измъква острието от раната, забива го в сърцето си и умира в обятията на младежа, когото обожаваше. Баща ѝ, ужасен, изумен и готов да тури край на живота си като нея, напразно се мъчи да я съживи, но тя е вече мъртва. Той проклина съдбоносното копие, разтрошава го на късове и захвърля надалеч двата злокобни диаманта, и докато вместо за женитбата се вършат приготовления за погребението на дъщеря му, той нарежда да отнесат в двореца окървавения Рустан, у когото все още има искрица живот.

Поставят го на легло. Първото нещо, което вижда от двете страни на смъртното си ложе, са Топаз и Абанос. Изненадата му възвръща донякъде силите.

— А, жестоки приятели — пошепва той, — защо ме изоставихте? Може би принцесата щеше да бъде сега жива, ако вие бяхте при нещастния Рустан.

— Аз не съм ви изоставял нито за миг — казва Топаз.

— Аз винаги бях до вас — казва Абанос.

— О, какво говорите? Защо осквернявате последните ми мигове? — отговаря Рустан с отпаднал глас.

— Можете да ми вярвате — казва Топаз, — знаете, че аз никога не одобрявах това съдбоносно пътуване и предвиждах ужасните му последици. Аз бях орелът, който се бори срещу лешояда, който му скубеше перата, аз бях слонът, който отнасяше багажа, за да ви принуди да се върнете в родината си, аз бях магарето на резки, което въпреки вашата воля ви връщаше при баща ви, аз отведох вашите коне, аз създадох потока, който не ви позволяваше да минете, аз бях онзи,

които издигна планината, за да препречи съдбоносния ни път; аз бях лекарят, който ви препоръчваше да дишате роден въздух, аз бях свраката, която крещеше да не се биете.

— А аз — рече Абанос — бях лешоядът, който оскуба орела, носорогът, който с рога си нанасяше безброй удари на слона, негодникът, който биеше магарето на резки, търговецът, който ви даваше камили, за да препускате към собствената си гибел, аз изградих моста, по който минахте, аз издълбах пещерата, която прекосихте, аз съм лекарят, който ви насърчаваше да продължите пътя си, гарванът, който ви крещеше да се биете.

— Уви, спомни си за предсказанията — каза Топаз. — Ако отиваш на изток, ще бъдеш на запад.

— Да — рече Абанос, — тук погребват мъртвите с лице, обърнато на запад: предсказанието беше ясно, не го ли разбра? Ти притежаваше и не притежаваше, защото ти имаше диаманта, но той беше фалшив и ти не знаеше това. Ти си победител и умираш, ти си Рустан и преставаш да бъдеш Рустан: всичко се изпълни.

Докато говореше така, четири бели криле покриха тялото на Топаз и четири черни — тялото на Абанос.

— Какво виждам? — извика Рустан. Топаз и Абанос отговориха заедно:

— Ти виждаш твоя добър дух и твоя зъл дух.

— Е, господа — каза им нещастният Рустан, — защо се месихте? И защо са нужни два духа на един нещастен човек?

— Такъв е законът — рече Топаз, — всеки човек има по два гения. Платон го е казал пръв и други са го повтаряли след него. Сам виждаш, че няма нищо по-вярно от това: аз, който ти говоря, съм твоят добър дух и моята длъжност беше да бдя над теб до последния миг на живота ти, и аз вярно изпълних дълга си.

— Но — каза умиращият — ако твоята длъжност беше да ми служиш, значи, аз съм от много по-висше естество от теб, и освен това как смееш да кажеш, че си моят добър дух, когато ме остави да ме измамят във всичко, което предприех, а сега оставяш и мен, и любимата ми да умрем от жестока смърт?

— Уви, това беше твоята участ — каза Топаз.

— Ако съдбата върши всичко — рече умиращият, — каква полза има от добрия дух? А ти, Абанос, който имаш четири черни криле,

очевидно си моят зъл гений?

— Право казвате — отвърна Абанос.

— Но, значи, ти си бил също и злият дух на моята принцеса?

— Не — тя имаше своя зъл дух и аз отлично го подпомагах.

— А, проклети Абанос, ако си толкова лош, значи, че принадлежиш на същия господар като Топаз? Вие двамата сте били създадени от различни сили, едната добра, а другата — лоша по природа?

— Това не следва непременно — каза Абанос, — но представлява голяма трудност.

— Не е възможно — поде агонизиращият — едно благосклонно същество да е създадо един тъй злокобен дух.

— Възможно или невъзможно — възрази Абанос, — така е, както ти казвам.

— Уви, бедни ми приятелю — рече Топаз, — не виждаш ли, че този негодник още проявява лукавството си: кара те да спориш, за да разпали кръвта ти и да ускори часа на твоята смърт.

— Хайде, хайде, не съм по-доволен от теб, отколкото от него — каза тъжният Рустан. — Той поне признава, че е искал да ми стори зло, а ти, който твърдеше, че ме защитаваш, не ми бе полезен с нищо.

— Много съжалявам — рече добрият дух.

— И аз също — каза умиращият. — Но зад всичко това има нещо, което не разбирам.

— И аз не го разбирам — отвърна горкият добър дух.

— Но след малко аз ще науча това — каза Рустан.

— Ще видим дали е така — рече Топаз.

Тогава всичко изчезна и Рустан се видя отново в къщата на баща си, която не бе напускал, изтегнат в леглото си, където бе спал цял час.

Той се стряска, събужда се, облян в пот и съвсем объркан; опипва се, вика, звъни, зове слугите си. Неговият прислужник Топаз дотичва с нощна шапка на глава, като се прозява.

— Умрял ли съм, жив ли съм? — извика Рустан. — Ще се спаси ли прекрасната кашмирска принцеса?...

— Сънува ли господарят? — отвърна хладно Топаз.

— О — вика Рустан, — какво стана с този варварин, Абанос, с неговите четири черни крила? Той стана причина да умра от такава жестока смърт.

— Господарю, той хъркаше здравата горе, когато се събудих. Да му кажа ли да слезе?

— Злодей такъв! Цели шест месеца ме преследва: той ме отведе на онзи съдбоносен панаир в Кабул, той ми отмъкна диаманта, който ми беше дала принцесата, само той е причина за моето пътуване, за смъртта на моята принцеса, той е причина да ми нанесат удар с копие и да умра в разцвета на годините си.

— Успокойте се — рече Топаз, — никога не сте бил в Кабул, няма никаква кашмирска принцеса, баща ѝ никога не е имал дъщеря, а само две момчета, които сега ходят на училище. Вие никога не сте притежавал диамант, принцесата не може да е мъртва, защото не е родена, а сам вие сте в отлично здраве.

— Как! Не е ли истина, че ти полагаше грижи за мен при смъртта ми в леглото на кашмирския принц? Не ми ли призна, че за да ме предпазиш от толкова нещастия, си се превръщал в орел, слон, магаре на резки, лекар и сврака?

— Господарю, вие сте сънувал всичко това, насън нашите мисли не зависят от нас повече, отколкото наяве. Бог е пожелал този низ от мисли да ви минат през ума очевидно за да ви даде някакви напътствия, от които ще извлечете полза.

— Ти се подиграваш с мен — поде Рустан. — Колко време съм спал?

— Спал сте едва един час, господарю.

— Е, тогава! Как искаш, проклети бърбовецо, в един час да съм бил на панаира в Кабул преди шест месеца, да съм се върнал, да съм направил пътуване до Кашмир и ние тримата, Барбабу, принцесата и аз, да сме умрели?

— Господарю, няма нищо по-лесно и по-обикновено; вие действително бихте могъл да обиколите света и да преживеете много повече приключения и за по-малко време. Не е ли вярно, че за един час можете да прочетете съкратената история на персите, написана от Заратустра? А тази история съдържа осемстотин хиляди години. За един час всички тези събития минават пред очите ви едно след друго. Ще признаете, че Брама със същата леснота може да ги сбие всичките в един час, както и да ги разтегли в протежение на осемстотин хиляди години. Вашият сън е точно същото нещо. Представете си, че времето се върти върху колело, чийто диаметър е безкраен. Под това огромно

колело си представете безброй други колела, едни в други; колелото в средата е незабележимо малко и прави безброй завъртания точно за същото време, за което голямото колело се завърта само веднъж. Ясно е, че всички тези събития, от началото на света до неговия край, могат да се случат последователно за много по-кратко време от една стохилядна част от секундата, и можем да кажем дори, че в действителност така и става.

— Нищо не разбирам — каза Рустан.

— Ако желаете — рече Топаз, — мога да ви донеса един папагал, който ще ви накара лесно да разберете всичко това. Роден е известно време преди потопа, бил е в Ноевия ковчег, много е видял, и все пак е само на година и половина. Той ще ви разкаже историята си, която е много интересна.

— Иди веднага да донесеш папагала си — каза Рустан, — ще ме развлича, докато успея отново да заспя.

— Той е при сестра ми, калугерката. — отвърна Топаз. — Ще отида да го взема и ще останете много доволен от него: паметта му е точна, той разказва просто, без да се старае да прояви духовитост по всеки повод и без превзети фрази.

— Толкова по-добре — каза Рустан. — Точно такива приказки обичам.

Донесоха папагала, който говори така:

ЗАБЕЛЕЖКА: Госпожица Катрин Ваде не може да намери историята на папагала в книжата на покойния си братовчед Антоан Ваде, автор на тази приказка. Това е много жалко, като се, има предвид времето, през което е живял този папагал.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.